

EPAM Seminerleri

Öğretmenlikte Kurumsal Dönüşüm: Millî Eğitim Akademisi

MODERATÖR

Doç. Dr. Ayhan Öz
EPAM Direktörü

KONUŞMACI

Doç. Dr. Murat Polat
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

20 Şubat 2025, Perşembe • 20:00 • Çevrimiçi

KONUŞMANIN ÖNEMLİ VURGULARI

- Millî Eğitim Akademisi (MEA), formasyon eğitiminin yerine geçecek yeni bir yapı olarak öne çıkıyor.**
Bugüne kadar öğretmen yetiştiren kurumlar (özellikle eğitim fakülteleri) çeşitli programlar ve pedagojik formasyon dersleriyle eğitim vermiş olsa da Bakanlık, bu süreçteki uygulama eksikliği ve müfredat uyumsuzluğu gibi gerekçelerle MEA modeline ihtiyaç duyulduğunu ifade ediyor. MEA, hem aday öğretmenleri hem de mevcut öğretmenlerin ve yöneticilerin mesleki gelişimlerini üstlenebilecek bir kurum şeklinde kurgulanıyor.
- MEA'nın temel fikri altyapısı, öğretmenlerin ve eğitim yöneticilerinin mesleki gelişimini bütüncül şekilde desteklemeyi hedefliyor.**
Amaç; yalnızca hizmet öncesinde değil, aynı zamanda mevcut öğretmenler, eğitim yöneticileri ve okul idarecilerine de sürekli mesleki gelişim imkânları sunmak. Kurum, eğitim ve öğretim politikalarını daha güçlü kılmak ve Ar-Ge çalışmalarına katkıda bulunmak için tasarlanıyor. Böylece merkezî bir "Akademi" çatısı altında, öğretmenlik mesleğinin standardizasyonu ve niteliği artırılmaya çalışılıyor.
- Akademiye başvuru sürecinde KPSS yerine "Akademiye Giriş Sınavı (AGS)" kullanılacak olması önemli bir yenilik olarak görülüyor.**
Mevcut uygulamada öğretmen adayları, KPSS-Eğitim Bilimleri ve Alan Bilgisi Testi ile

sıralanmaktaydı. MEA modelinde ise ağırlıklı bir yüzdeyle (%30) “Türk Millî Eğitim Sistemi, eğitimin temelleri ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” konularını kapsayacak bir sınav yapılacaktır. Yabancı dil öğretmen adaylarında YDS/E-YDS gibi ek puanlama esasları da söz konusu. Akademiye seçilen adaylar, 3 veya 4 dönem sürece daha yoğun bir uygulamalı eğitimle yetiştirilecekler.

- **Eğitim fakültesi dışından gelen adaylar (örneğin; İlahiyat, Fen-Edebiyat, Spor Bilimleri Fakültesi mezunları) için MEA’da 4 dönemlik bir formasyon süreci planlanıyor.**
Eğitim Fakültesi mezunları 3 dönemlik bir programla mezun olmaya hak kazanacakken, diğer lisans mezunlarının bir dönem daha fazla pedagojik içerik alması öngörülüyor. Böylece “üniversite içinde pedagojik formasyon” sertifikası yerine, MEA adı altında tek ve standart bir uygulama süreci oluşturulacağı vurgulanıyor.
- **Uygulama ve staj sürecinin merkezî rolü, MEA’nın en güçlü yanlarından biri olarak sunuluyor.**
Mevcut sistemde haftada birkaç saatlik öğretmenlik uygulaması, sahaya hazırlığı yetersiz bıraktığı gerekçesiyle eleştiriliyordu. MEA’da, aday öğretmenlerin gerçek ders ortamlarında uzun süreli gözlem ve uygulamalar yapması, alan uzmanları ve “uzman öğretmen” unvanına sahip eğitimcilerle birebir etkileşime girmesi bekleniyor. Performans değerlendirmeleri ve raporlama sistemi sayesinde, adayların güçlü ve zayıf yönleri belirlenerek gelişimlerine yönelik sistematik geri bildirim sağlanacak.
- **Dünyada üniversiteden bağımsız bir “öğretmen akademisi” modeli yokancak benzer uygulamalar var.**
Japonya, Singapur ve Çin gibi ülkelerde, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimi güçlendiren kurum ya da enstitüler olduğu biliniyor. Yine de bu ülkelerde öğretmen yetiştirme süreçleri büyük oranda üniversitelerle eş güdüm içinde işliyor. MEA’nın YÖK ve eğitim fakülteleriyle birlikte çalışması gerektiği vurgulanıyor.
- **Finansal ve kurumsal riskler, MEA’nın potansiyel dezavantajları olarak gözüküyor.**
Yeni binalar, uzman eğitici kadrosu, teknik altyapı, hizmet içi eğitim organizasyonları gibi birçok başlık ek bütçe gerektiriyor. Aynı zamanda ülkenin farklı bölgelerinde kurulacak MEA merkezlerinin ölçme-değerlendirme konusundaki standartları koruması da kolay değil. Özellikle aday öğretmenlerin ve eğitimcilerin maaş, yolluk, barınma gibi konularda yaşayabilecekleri zorlukların giderilmesi için iyi bir planlamanın gerekliliği vurgulanıyor.

Sonuç & Değerlendirme

- **MEA, öğretmen yetiştirmede “daha fazla uygulama ve staj” merkezli yeni bir yaklaşım sunuyor.**
Bu sayede aday öğretmenlerin çok daha yoğun bir saha deneyimi kazanması, müfredata hâkim ve güncel eğitim politikalarıyla donanmış olarak mezun olması bekleniyor.
- **Eğitim fakülteleri ve YÖK ile koordinasyon, sürecin sürdürülebilirliği açısından hayati görülüyor.**
Üniversitelerin araştırma birikiminden kopuk bir Akademi modeli, uzun vadede mesleki ve akademik alanda sınırlılıklar doğurabilir.
- **Pilot çalışmalar, uygulamada karşılaşılabilecek sorunları önceden görmeye yardımcı olabilir.**
Türkiye çapında ilk etapta 20-30 merkezde kurulması planlanan Akademi sisteminin, her bölgede aynı standardı yakalayabilmesi için aşamalı denemeler öneriliyor.
- **Mevcut öğretmenler ve okul yöneticileri için belirlenmiş net bir yol haritası eksikliği söz konusu.**
Hizmet içi eğitimlerin kapsamı, katılımın zorunlu veya gönüllü olma durumu, kariyer basamaklarındaki etkileri ve değerlendirme ölçütleri şeffaf biçimde tanımlanmalıdır.
- **Finansal ve bürokratik engeller, Akademinin işleyişini zorlaştırabilir.**
Yeni yapılanmalar ek kaynak gerektirirken bu süreçte bütüncül bir mevzuat düzenlemesiyle bürokrasinin de azaltılması gerektiği ifade edilmektedir.
- **Sisteme dâhil olacak aday öğretmenler, “daha uzun sürede atama” gibi endişeler taşıyor.**
İletişim stratejileriyle bu endişeleri gidermek ve Akademi mezuniyetinin istihdam sürecindeki avantajını net biçimde ortaya koymak önemlidir.

Sonuç olarak, Millî Eğitim Akademisi, Türkiye’de öğretmen yetiştirme geleneğinde yeni bir dönüm noktası olarak değerlendiriliyor. Eğitimin hem uygulama hem de teori boyutlarını harmanlamayı hedefleyen bu modelin sürdürülebilirliği ve başarısı ise paydaşlar arası koordinasyona, mali kaynakların etkin kullanımına ve sağlam bir altyapı planlamasına bağlı görülüyor. Eksikliklerin zamanla pilot uygulamalar ve mevzuat düzenlemeleriyle giderilmesi beklenirken, gerek aday öğretmenlerin gerekse mevcut öğretmenlerin süreçle ilgili kaygılarının giderilmesi de öne çıkan bir ihtiyaç olarak vurgulanıyor.